

yttring, vort eget Livs Betydning og Indhold derved viser sig. I enhver contemplativ Følelse er tillige noget Sympatherisk, noget Tilfredsstillende eller Utilfredsstillende, og noget til Selvfølelsen henhørende; og saaledes i enhver enkelt Hovedart af Følelser Noget af hver af de andre. Endeligen undersøger Forfatteren det Spørgsmaal, om al Behagelighed, og saaledes ogsaa al Ubehagelighed kan føres tilbage til een Grundvirkning. Han søger at vise, at de maa henføres til to ganske forskjellige, nemlig Glæden ved det evige væsentlige Gode, som man kunde kalde Glæden ved det Evige, og det Behag, der gaar ud paa det egne Jægs Fremme, som saadant.

Historisk Klasse.

Etatsr. og Rid. *Thorlacius* har forelæst Selskabet en Afhandling om Chariternes Mythe. Hans Hensigt var, nøiere at oplyse Mythens Oprindelse og Uddannelse, Chariternes Dyrkelse, den Brug, Grækerne gjorde af dem i Kunsten, og deres Betydning i Hellener-Livet.

Mythen anseer Forfatteren med Herodot for at være opstaaet hos Hellenerne selv, og gammel-pelagisk. Ved at gjennemgaae Hovedstederne hos Homer og Hesiod, der angaae Huldgudinderne, vises, at skiöndt det ei kan nægtes, naar man sammenholder de Homeriske Traditioner med lignende hos senere Forfattere (f. Ex. *Nonnus*) bevarede Vink om ældgamle Sagn, at Joniens Sanger stundom peger paa denne Mythes Forbindelse med kosmogoniske og kosmologiske Ideer i Grækenlands ældste Tider, ere disse dog i Homers Digte stillede i en dunkel Baggrund, og Forestillingen derimod om Chariterne, som Væsener, fra hvem al Harmonie, Livlighed, Ynde og Behagelighed udgaaer, spores nu allerede langt klarere at fremtræde. Det samme gjelder, og det end mere, om Hesiod, der ved sin *Theogonie* blev Skaberen af denne Mythes positive Fremstilling, som si-

den næsten ufravigelig fulgdes i det daglige Liv, medens hine kosmologiske Oldsagn meest indskrænkedes inden Templernes mystiske Helligdomme, og blandt Philosopherne ikke optages uden af Orphikerne. I denne Anledning tilføies nogle Betragtninger om de saakaldte Orphiske Sange, ved hvilke det bemærkes, at, saa fulde de end ere af Pantheisme, vise dog Chariterne sig i den af dem benævnedes Hymne aldeles som Huldgudinder.

Ved at fremstille Chariternes Dyrkelse, har Forfatteren især brugt Pausanias til Ledsager, og søgt at oplyse dens Beskaffenhed paa Kreta og Paros, i Sparta og Amyklæ, Mylene, Hermione, det Boeotiske Orchomenus, Athen, Elis, Arkadien, Smyrna og paa Öen Tenedos. Mærkeligst af alle disse Steder var Orchomenus i Boeotien; hvor Spor havdes til Fetisk Tjeneste, og hvor Deres Cultus iagttoges med største Ærbødighed, ligesom den og af alle Grækerne hyldedes med største Ærefrygt. *Pindars* 14de Olympiske Hymne og Nygrækeren *Meletius's* Efterretninger om Orchomeniske Inscriptioner og Charitesiske Lege udbrede over hele dette Æmne meget Lys. At det af Grækerne ofte med Foragt omtalte Boeotien just blev det Land, som alle tilstod at være Hovedsædet for Chariternes Cultus, forekom Forf. meget mærkeligt.

I den tredie Afdeling vises først efter *Pausanias*, *Plinius* og andre Forfattere, hvorledes i Oldtiden de berömteste Billedhuggere og Malere valgde Chariterne til Gjenstand for deres Meisel og Pensel, derpaa gennemgaaes de mærkværdigste fra Oldtiden os levende Kunstmonumenter, der forestille Huldgudinderne. *Amyklæ* og *Elis*, *Sparta* og *Athen*, *Delos* og *Mycenæ* og andre ved religiös Ærværdighed eller ved offentlige Græker-Sammenkomster mærkværdige Steder kappedes ligesom at skaffe sig Chariternes Afbildninger. Af Billedhuggere veed man, at *Bathykles* og *Bupalus*, *Phidias*, *Polyklet*, og

Viismanden *Sokrates*; blandt Malerne, at *Apelles* og *Pythagoras* have fremstillet *Gratierne*. Lige til Begyndelsen af den Perikleiske Tid forekomme de stedse beklædte og først den fuldkomne Kunst vovede at bortkaste *Gevandtet*. Ved at gennemgaae de antike Kunstværker, der endnu haves med *Chariternes* Figurer, angav Forfatteren Forestillingerne, som findes paa Statue-Grupper, Reliefs og Malerier, Mynter, Gemmer, o. s. v. Henved 20 forskjellige saadanne bleve i Tegninger Selskabet foreviste, og deres Værd saavidt mueligt bemærker. Det skjønneste af alle var et Relief, der findes under No. 68 i *Bartolis Admiranda Romanorum Antiquitatum*.

For end mere at udvikle Huldgudindernes Betydning hos Grækerne havde Forf. blandt Skribenterne fornemmelig hentet Oplysninger fra *Pindar* og *Anthologiens* Digtere; fra den første, fordi Oldtiden allerede kaldte ham, uagtet hans lyriske Høihed, *Chariternes* Digter; og som den, der besang Kæmpere fra alle Grækenlands Egne, kan han ansees for den troeste Tolk af Nationens Følelser; af de sidste, fordi Digternes Mængde afgiver megen Forskjellighed af Digter-Forestillinger i ægte Græsk Aand. Forfatteren søger at vise, at i hele Menneskets Liv fra Vuggen til Graven, i intellectuel som i moralsk Henseende, i Natur og Kunst, i mindre og større Samfund, paa Jorden som i Himlen, hos Mennesker som hos Guder, tænkte Grækerne sig ved ethvert Skridt og i enhver Stilling *Chariternes* Deeltagelse. Alt dette oplyses med oversatte Steder især af nysnævnte Græske Digtere.

Professor *J. Möller* forelæste Selskabet et Mindeskraft over dets nys afdøde Medlem, *Confessionarius Bastholm*. Hans Öiemed var, deri at levere en ligesaa tro og upartisk Skildring af Mandens indre Liv, som den han selv i en kort Autobiographie har leveret af det dyre. Det kom da her fornemmelig an paa en psykologisk-hi